

شجاع: دوست داشتم بدل خسرو شکیبایی باشم

«محمدرضا شجاع» سال ۱۳۵۶ در شهرستان شیروان به دنیا آمد. او از سال ۸۵ به طور حرفه‌ای فعالیتش را آغاز کرد و تاکنون در ۵۰ اثر سینمایی و تلویزیونی بدلکاری کرده است که از آن جمله می‌توان به آثاری هم چون «میوه ممنوعه»، «جاده در دست تعمیر»، «سرزمین کهن»، «ریسمان باز» و «ضد گلوله» اشاره کرد.

۱- بدلکار قبل از حضور سر صحنه فیلم نامه را مطالعه می‌کند و سپس با توجه به کاری که قرار است انجام دهد چند روزی تمرین می‌کند تا سر صحنه مشکلی به وجود نیاید.

۲- در ایران استاندارد دهجانی نداریم. تجهیزات و ابزار استاندارد هزینه بالایی دارد و در توان ما نیست. دولت به لحاظ تسهیلات از ما حمایت نمی‌کند و سعی می‌کنیم ابزار بدلکاری را خودمان بسازیم.

۳- دستمزد متغیر است، شاید ماهی یک یا دو میلیون تومان کار کرده، یک ماه هم بیکار بوده‌ام. البته برخی تهیه‌کنندگان از افراد غیر حرفه‌ای استفاده می‌کنند تا دستمزد کمتری بدهند. متأسفانه در کشور ما حرفه بدلکاری جانفثاده است و دستمزدها هم کفاف زندگی ما را نمی‌دهد.

۴- به صحنه و نوع کار بستگی دارد و دستمزدها متفاوت است. دستمزد صحنه خودسوزی یک میلیون تومان است، برای پریدن از ارتفاع بلند ۱۵ متر به بالا مبلغ ۵ میلیون تومان دریافت می‌کنیم. پریدن از خودروی در حال حرکت به بیرون به سرعت بستگی دارد. من رکورد دار پریدن از خودرو در جهان هستم و با سرعت بالا کمتر از ۵ میلیون تومان نمی‌گیرم.

۵- نه تنها آرزوی من بلکه آرزوی تمام اکشن کاران ایران است. زنده‌یاد «پیمان ابدی» استاد به این امید به ایران آمد که بازیگر اکشن باشیم و به جامعه هنری معرفی شویم نه بدلکار. ما بدلکار نیستیم بلکه اصل کار را ما انجام می‌دهیم. بچه‌های ما آن قدر حرفه‌ای هستند که آن طرف آبی‌ها تعجب می‌کنند، چون با امکانات کم این همه خلاقیت انجام می‌دهیم.

۶- دوست داشتم بدل زنده‌یاد «خسرو شکیبایی» باشم که به لحاظ فیزیکی به ایشان نمی‌خوردم. من اغلب اوقات به دلیل کوتاهی قدم بدل بازیگران زن سینمای ایران هستم.

حیدری: بدلکار نیستیم، اکشن کاریم

«روشنک حیدری» متولد ۱۳۶۸ در آستانه اشرفیه است. او که ورزش رزمی و پارا لو کار می‌کند از سال ۸۶ وارد حرفه بدلکاری شد و تاکنون در آثاری هم چون «ریسمان باز» و «سرزمین کهن» بدلکاری کرده است.

۱- ماهر هفته، ساعت هاترین می‌کنیم و تمرین‌هایی هم چون تیراندازی، رزمی، پرش از ارتفاع، خودرو سواری و پرش از خودرو را انجام می‌دهیم. البته هر بدلکار به تنهایی ورزش‌های دیگری را هم در کنار این کارها انجام می‌دهد. مربیان ما با مربیان اروپایی در ارتباط هستند و اطلاعات جدید را برای انجام کار بدلکاری فیلم‌ها به ما ارائه می‌کنند. ما قبل از رفتن سر صحنه با توجه به فیلم‌نامه کارهای مختلفی انجام می‌دهیم مثلاً اگر آن اثر آتش سوزی داشته باشد تمرین می‌کنیم تا حادثه‌ای سر صحنه فیلم برداری اتفاق نیفتد.

۲- بدلکاری در ایران خیلی سخت است، چون ابزارهای موجود مانند بدلکاری در آمریکا و اروپا وجود ندارد و این حرفه در ایران حمایت شده نیست. ما خودمان ابزار سر صحنه را فراهم می‌کنیم.

۳- دستمزد به کاری که انجام می‌دهیم بستگی دارد، ممکن است کاری خطرناک و خیلی حساس باشد و دستمزد ما از ۵۰۰ هزار تومان شروع می‌شود. دستمزد این حرفه کفاف زندگی را نمی‌دهد و شغل دیگری داریم. من دنبال هیجان هستم و در حرفه بدلکاری پولی نیست. البته این را بگویم که یک آدم معمولی نمی‌آید سر صحنه‌ای خود آتش بزند یا خود را چپ کند یا از ارتفاع ۲۰ متری پایین بیفتد. وقتی ما با جان خودمان بازی می‌کنیم باید دستمزد خوبی بگیریم و این حرفه سختی خودش را دارد.

ابزار را هم مجبوریم بسازیم تا با استاندارد جهانی مطابقت داشته باشد.

۳- دستمزد این حرفه می‌تواند کفاف زندگی را بدهد اما اتفاق بدی که در یک سال اخیر افتاده این است که با وجود بستن قرارداد خوب، دستمزدها با تأخیر پرداخت می‌شود، یعنی یک سال بعد. در چند ماه اخیر حدود ۵۰-۴۰ میلیون طلبکار هستیم و نمی‌دانم چه زمان پرداخت می‌شود.

۴- دستمزد چپ کردن خودرو از ۱۰ میلیون به بالاست و به پروژه بستگی دارد. پریدن از روی خودرو به بیرون از ۳ میلیون آغاز می‌شود. پریدن از ارتفاع هم به ارتفاع و مکانی بستگی دارد که فرود می‌آییم و دستمزد آن هم از ۳ میلیون به بالاست و دستمزد صحنه‌هایی هم چون خودسوزی هم از ۳ میلیون به بالاست.

۵- خیر، چون به حرفه بدلکاری علاقه مند هستم. البته در فیلم «آرایش غلیظ» حمید نعمت‌الله... برای نخستین بار بازی مقابل دوربین را تجربه کردم.

۶- برایم خیلی مهم نیست که جای کدام بازیگر بدلکاری انجام می‌دهم، بلکه برای بدلکاری در هر اثری انرژی می‌گذارم تا بهترین کار را انجام دهم. کیفیت کار برایم اهمیت دارد البته بیشتر دوست دارم در حرفه‌ام پیشرفت داشته باشم. بارها شده است در صحنه‌ای که تصادف ساده‌ای داشتم سعی کردم کار خوب و عجیب را تجربه کنم.

فره خانی: دوست داشتم مقابل «استالونه» باشم

«علیرضا قره خانی» سال ۱۳۵۲ در تهران به دنیا آمد. او ساکن آلمان است. قره خانی سال ۸۵ به طور جدی وارد حرفه بدلکاری شد. از جمله آثار شاخصی که وی بدلکاری کرده است می‌توان به «آشپز باشی»، «هوش سیاه»، «پستچی سه بار در نمی‌زند»، «سگ‌های پوشالی»، «مرگ تدریجی یک رویا» و «سرزمین کهن» اشاره کرد.

۱- ابتدا سعی می‌کنیم در هر اثری نکات ایمنی را بررسی کنیم تا با خیال راحت کار را انجام دهیم.

۲- در ایران به حرفه بدلکاری اهمیت زیادی داده نمی‌شود و ابزار خاصی ندارند. خوشبختانه چون من آلمان زندگی می‌کنم تمام ابزار بدلکاری‌ام را از آن‌جا تهیه می‌کنم.

۳- دستمزدها بستگی به نوع کار دارد. وقتی به ما تقاضای کاری می‌شود برای دستمزد ما با چانه می‌زنند و بعضی اوقات بدون دریافت دستمزد کار را انجام داده‌ام، چون مبلغ دستمزد خیلی پایین بود و خجالت کشیده‌ام آن را دریافت کنم. با دستمزدهایی که هم دریافت می‌کنیم به هیچ عنوان نمی‌توان گذران زندگی کرد. حرفه بدلکاری باید شغل دوم محسوب شود. معتقدم به حرفه بدلکاری باید به عنوان تفریح نگاه کرد.

۴- به نوع کار بستگی دارد. من برای تصادف با عابر یک و نیم میلیون تومان می‌گیرم. اگر بخوایم خودرو چپ کنیم ۴ میلیون دریافت می‌کنیم اما با دوندگی دنبال دستمزد هستیم. پریدن از ارتفاع هم دستمزدهای متفاوتی دارد از طبقه اول یک میلیون، دوم یک میلیون و ۵۰۰، سوم ۲ میلیون و... دستمزد پریدن از خودروی در حال حرکت به بیرون هم حدود یک میلیون و ۵۰۰ تومان و دستمزد خودسوزی هم یک میلیون تومان است. برای بدلکاری اثری رفته بودیم تهیه‌کننده قول داده بود سر صحنه چک بنویسد و همان روز پرداخت کند اما بعد از پایان کار رفت و به تعهد خود عمل نکرد و من بعد از یک سال و نیم آن هم با شکایت توانستم دستمزدم را دریافت کنم.

۵- یکی از بزرگ‌ترین آرزوهایم است، واقعاً دوست دارم و می‌دانم می‌توانم بازیگر خیلی خوبی باشم. ما بدلکاران هم می‌توانیم بدل و هم بازیگر خیلی خوب باشیم. ولی یک بازیگر هیچ زمان نمی‌تواند یک بدلکار خوب باشد، البته تاکنون در چند اثر بازی کرده‌ام.

۶- دوست داشتم روزی مقابل «سیلوستر استالونه» بازی کنم یا بدل او باشم. در سینمای ایران هم از «پرویز پرستویی» خوشم می‌آید، چون انسان بسیار با کلاس و مهربانی است و من در فیلم «سیزده ۵۹» سامان سالور بدلش بودم.

ایمنی را رعایت می‌کنند و ابزار مناسب آن اثر را سر صحنه می‌آورد. ابزار مناسب هم گران قیمت و وارداتی است و متأسفانه مسئولان کشور در زمینه وارد کردن ابزار بدلکاری به ما هیچ گونه کمکی نمی‌کنند و آن‌ها را از هزینه شخصی تهیه می‌کنیم. ۳- به کاری که کارگردان سفارش می‌دهد بستگی دارد، دستمزدها با توجه به صحنه متفاوت است.

۴- در صحنه آتش سوزی خیلی معمولی اگر گروهی یک میلیون قیمت دهم ۵ میلیون تومان دستمزد می‌گیریم. البته بدلکاری قیمت پایه ندارد و بیشتر توافقی است. این حرفه به عنوان شغل در ایران محسوب نمی‌شود اما من عاشقانه این حرفه را دنبال می‌کنم و حاضر نیستم آن را با حرفه‌پر درآمدتری عوض کنم.

۵- خیر. عاشق حرفه‌ام هستم و در سینما هیچ حرفه‌ای با بدلکاری قابل مقایسه نیست. خیلی دوست دارم کارگردانی صحنه‌های مهیج و اکشن را انجام دهم. حرفه بازیگری حوصله‌آدم‌رآسر می‌برد، دوست دارم با فردی همکاری کنم که از من بازی بگیرد و درگیر نقش شوم، اگر چنین نقشی باشد شاید بپذیرم.

۶- برایم فرقی نمی‌کند جای کدام بازیگر باشم بلکه اجرای خوب و تأثیرگذار صحنه برایم اهمیت دارد.

احمدی: بازیگری را دوست ندارم

«مهسا احمدی» متولد ۱۳۶۸ در تهران، از سال ۸۶ وارد حرفه بدلکاری شد. او تاکنون در آثاری هم چون «آرایش غلیظ»، «متروپل»، «اسکای فال (سقوط آسمان)» و «خط ویژه» بدل بازیگران بوده است.

۱- هفته‌ای ۳ تا ۴ جلسه تمرین داریم و اگر در مرحله پیش تولید کاری به ما پیشنهاد شود مطابق با آن صحنه تمرین می‌کنیم.

۲- امکانات و ابزار را خودمان سر صحنه می‌بریم و برخی از ابزار را که در ایران موجود است تهیه می‌کنیم. ابزاری را هم که موجود نیست توسط دوستان مان که خارج از کشور هستند خریداری می‌کنیم. این نکته را هم بگویم که هزینه ابزار بدلکاری بر عهده خودمان است.

۳- دستمزد مان هر اندازه هم که باشد برخی تهیه‌کنندگان پرداخت نمی‌کنند و یک سال یا ۶ ماه باید پی‌گیری کنیم. قرار دادهای ما هم سرپرست گروه می‌بندد. دستمزدها کفاف زندگی را نمی‌دهد.

۴- دستمزد پریدن روی خودرو حداقل ۵ میلیون، خودسوزی ۵ میلیون و پریدن از ارتفاع هم بالای ۵ میلیون تومان است.

۵- اگر می‌خواستم بازیگر شوم همان ابتدای ورودم به این حرفه بازیگر می‌شدم. بازیگری را دوست ندارم.

۶- تقریباً بدل اغلب بازیگران سینمای ایران بوده‌اند، البته تاکنون با «هدیه تهرانی» کار نکرده‌ام و خیلی دوست دارم با او کار کنم، ولی هیچ زمان علاقه نداشتم جای بازیگری باشم یا بازی کنم. برای حضور در جشنواره فیلم فجر تقاضا کردیم ولی به ما کارت ندادند و گفتند فقط عوامل جایزه بگیر می‌توانند در جشنواره شرکت کنند! در صورتی که هر فردی از نوزاد ۶ ماهه تا پیرمرد ۹۰ ساله که حرفه شان ربطی به سینما ندارد به جشنواره می‌روند. از رئیس انجمن بدلکاران انتقاد دارم که چرا مادر جشنواره فیلم فجر هیچ جایگاهی نداریم و ایشان باید این موضوع را پی‌گیری کنند. در همه جای دنیای بخش اکشن، قسمت پر اهمیت فیلم است و در جشنواره‌ها نامزد می‌شوند و جایزه می‌گیرند.

بدی: ۳ میلیون برای پریدن از روی خودرو

«امیر بدی» متولد ۱۳۶۹ در تهران فعالیت خود را به طور حرفه‌ای از اواخر سال ۸۶ آغاز کرد. او تاکنون در آثاری هم چون «اسکای فال (سقوط آسمان)»، «آب پریا»، «جرم» و «متروپل» به بدلکاری پرداخته است.

۱- صحنه‌های مربوط به موتور و خودرو سواری را در سالن مخصوص خودمان تمرین می‌کنیم و سپس سر صحنه می‌رویم. در برخی پروژه‌ها هم مجبوریم سر صحنه تمرین و سپس اجرا کنیم، البته ما مدام در حال تمرین هستیم.

۲- اغلب وسایل و ابزار را از خارج خریداری می‌کنیم و برخی

